

Основна класифікація цифрових підписів ділить його на:

1. простий;
2. посилений.

Всі види ключів вважаються унікальними й вимагають уважного вивчення перед початком застосування.

1. Простий електронний підпис або ПЕП

Простий ключ електронного підпису не вимагає звернення у відповідні організації задля його отримання – ключ формується за допомогою некриптографічного захисту.

Він редставлений у вигляді звичних усім компонентів:

- пари логін і пароль на веб-ресурсах;
- приховане значення на картці;
- індивідуальні коди з повідомлень або емайл-листів.

Це відомі варіанти ідентифікації, які створюються на певному інфо-порталі, який і використовуватиме ПЕП.

Де використовується простий електронний підпис?

Розглядаючи всі приклади підписів, можна точно сказати, що цей вид не може використовуватися для підписання важливої документації.

Він вважається ненадійним і переважно застосовується для двох задач:

- віддалена ідентифікація приватної особи;
- підписати документацію, за наявності спеціальної угоди.

Найчастіше ПЕП задіяний для виконання банківських операцій, подання заявки на отримання державних послуг або для реєстрації на інформаційних сервісах.

Цей вид підпису не підходить для підписання документації в мережі, інколи допускаються виключення (якщо обидві сторони домовленностей домовились щодо його дійсності).

Може використовуватись у внутрішньокорпоративній системі – для формування умов ЕДО (електронного доументообігу).

Юридична сила ПЕП

Стандартний підпис має власну класифікацію, пов'язану із юридичною силою.

Перший тип передбачає повну відсутність юридичної сили – це означає, що раніше не було створено індивідуальну угоду для конкретного випадку.

Підпис у цифровому форматі не рівнозначний стандартному власноручному варіанту.

У більшості випадків підписання вказує на згоду з умовами угоди, але не участь у ній.

Всі види електронного підпису мають значення, але кожен призначений для виконання певних дій.

Саме тому важливо правильно підібрати ключ, який дозволяє регулювати конкретну документацію.

Аби наділити ПЕП юридичною силою, необхідно скласти унікальний документ-угоду, що прирівняє електронний підпис до особисто поставленого.

Угоду зазвичай складають у вигляді невеликого документу з позначенням договорів, які підписуються, умов угоди та визначенням сили ПЕП.

Після цього можливе затвердження певної документації, обумовленої раніше.

Для того, аби простий підпис мав юридичну силу, часто вимагають попередню ідентифікацію особи під час відвідання оператора системи.

2. Характерні риси УП (посилений електронний підпис)

Посиленим кваліфікованим підписом скористатися вже складніше – він передбачає ускладнену процедуру отримання й створюється за допомогою унікальних криптографічних алгоритмів.

Основними особливостями УП вважаються наступні фактори:

1. Має індивідуальність і призначається для конкретної фізичної особи або компанії.

2. Виглядає як запис на знімному носіїві – головним чином на флешці.

3. Може бути видана лише державною установою з наявним дозволом на таку діяльність.

4. Термін дії ключа електронного підпису має обмежений період, по вичерпанню якого необхідно оновити дані.

5. Підходить для підпису різноманітної документації, активно використовується у фінансовій та бізнес-сфері.

Посилені підписи додатково діляться на кваліфіковані та некваліфіковані – усі їхні особливості ми розглянемо нижче.

Некваліфікований електронний підпис або НЕП

Некваліфікований електронний підпис відноситься до посиленого типу й формується за допомогою спеціалізованих криптографічних веб-інструментів.

При створенні використовується закритий ключ, призначений для декількох функцій:

- ідентифікація особи користувача, що звернувся (власника);
- перевірка наявності змін у документації після останнього перегляду.

Цей вид підписів подібний зі своїм кваліфікованим аналогом, він має менший ступінь захисту.

НЕП представлений вигляді закритого й відкритого ключа, що являють собою закодовані символи.

Де використовується некваліфікований електронний підпис?

НЕП наближається до звичайного ручного підпису, але має деякі обмеження. Через знижений рівень захисту цей тип підпису зазвичай застосовується лише в деяких галузях:

1. Створення звітів. Це оптимальний варіант для фізичних осіб, адже він значно спрощує роботу з податковою та іншими державними службами. Призначений для ведення й затвердження внутрішньої, зовнішньої звітності.

2. Внутрішній документообіг. В даному випадку головною функцією буде визначення особи співробітника, який ознамився із документом і завірив його. Підходить для використання у великих та малих організаціях, підписання договорів різного ступеню складності й важливості.

3. Підписання договорів із контрагентами. Завіряти зовнішні документи можливо лише за попередньої домовленості із підрядником. При цьому здійснюється створення додаткової угоди з описом умов.

Найчастіше цей тип цифрових ключів використовується власниками бізнесу або співробітниками великих організацій.

Він значно спрощує багато процесів документообігу та сприяє прискоренню ведення бізнесу.

Крім цього, НЕП дозволяє контролювати рух документів й контролювати всі зміни на будь-якому рівні.

Юридична сила НЕП

Некваліфікований підпис має юридичну силу, може використовуватися для підпису внутрішніх і зовнішніх договорів.

При використанні печатки важливо позначати найменування закону або прописувати домовленості сторін в окремому документі.

Вона вважається дійсною, якщо це регламентовано законодавством або раніше затверджено додатковою документацією.

В іншому випадку підписана документація може не мати юридичної сили й під час оскарження в суді НЕП визнається недійсною.

Звичайний термін дії НЕП складає 12 або 24 місяці, але за потреби ви можете продовжити його.

Зробити це можливо в офісі ПЦ лише за півгодини, тому процедура не спричиняє дискомфорту. Якщо ви не продовжуєте термін дії, достатньо надати звітність по виконаних діях: в електронному або письмовому форматі.

Це популярний вид ключів, але для підписання важливих договорів частіше застосовується КЕП із підвищеним рівнем захисту.

Особливості отримання НЕП

Оформлення НЕП має відбуватися у спеціальному посвідчувальному центрі, який має державний дозвіл.

Отримання печатки доступне для фізичних та юридичних осіб, власників організацій з різноманітним спрямуванням.

Фізособи можуть безкоштовно оформити печатку в податковій, але вона діятиме в обмежених рамках.

Аби отримати повний набір можливостей та посилений захист, слід скористатися платними пропозиціями сторонніх установ.

Кваліфікований електронний підпис або КЕП

ПКЕП (посилений кваліфікований електронний підпис) вважається найбільш надійним способом підписання веб-документації та відповідно до законодавства, вважається ідентичним до власноручного.

Головною відмінністю КЕП від НЕП є проходження ним перевірки НБУ, що гарантує максимальний рівень захисту.

КЕП можливо отримати виключно в посвідчувальному центрі, який пройшов попередню акредитацію.

Принцип роботи КЕП

На даний час кваліфікований електронний підпис являє собою зашифрований набір символів.

Код створюється за допомогою спеціальної програми, яка пройшла схвалення Служби безпеки України й багатьох інших державних служб.

Зберігання ключа здійснюється на токени – знімному накопичувальному пристрої, що додатково захищений шифруванням.

В якості доавнення на основний ПК встановлюється захисна програма, що забезпечує надійне зберігання усіх даних. КЕП дозволяє переконатися, що документ не було змінено після підпису та гарантує відповідність договору початковим умовам.

Ви зможете переглянути, хто відкривав і підписував документ, переконатися в точності отриманої версії.

Де використовується кваліфікований електронний підпис?

Сфера застосування кваліфікованого цифрового підпису надзвичайно велика, адже він може регулювати всі процеси й документи.

Зазвичай використовується юридичними особами й ФОП, зрідка його задіюють фізособи.

Найчастіше вона використовується у наступних сферах і цілях:

1. Торгівельні майданчики. КЕП є незамінним компонентом на великих електронних торговельних майданчиках, для обміну між замовником і постачальником.

2. Державні послуги. Важлива можливість для юридичних осіб – створення або видалення філій, зміна назви й ключових даних. Все це може регулювати КЕП без складання додаткових домовленостей.

3. Контролюючі органи (податкова, митниця тощо). Кваліфікований підпис – незамінний компонент бізнесу, що надає можливість відправлення й отримання важливої документації з компаніями контролю. Забезпечує конфіденційність і безпеку даних, дозволяє здійснити підписання важливих документів.

4. Внутрішня й зовнішня документація, звітність. КЕП дозволяє здійснити швидкий і безпечний обмін документацією між контрагнтами та співробітниками компанії. Вона підходить для подання звітів у великих організаціях державного й приватного характеру.

Сфера застосування кваліфікованого підпису набагато ширша, тому він користується підвищеним попитом.

Він застосовується набагато частіше, аніж інші види підписів і надає в рази більше можливостей.

Юридична сила КЕП

Кваліфікований ключ вважається підписом, що надає документові юридичної сили без додаткових умов і угод.

Юридична сила підпису регламентована законодавчо та встановлюється автоматично при підписанні документу. Вартість КЕП завжди вища ціни інших видів підпису, але вона забезпечує максимальну надійність і регулює завірення будь-якої документації.

КЕП є незамінним компонентом для платників податків і організацій з чисельністю співробітників понад 100 осіб.

Кваліфікований підпис відкриває перед користувачем всі можливості документообігу та знімає обмеження на різних державних рівнях.

Етапи оформлення КЕП

Отримання кваліфікованого підпису здійснюється в індивідуальному порядку, для цього необхідно виконати декілька дій:

1. Звернутися до уповноваженого центру для створення КЕП.
2. Отримати документацію для створення печатки й надати організації необхідні документи.
3. Провести оплату послуги за наданими реквізитами.
4. Отримати готовий накопичувач зі встановленим ключем і сертифікатом.

Кожна організація висуває індивідуальні вимоги до документів, які можуть варіюватися в залежності від типу оформлення особи, що звертається (фізособа, юридична особа) та інших особливостей.